

ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinės tarybos organizuotos Gailėstingumo savaitės akcijos „Jūs duokite jiems valgyti“ (Mt 14, 16b), skirtos paremti kritinėje padėtyje dėl Covid-19 pandemijos atsidūrusius Ugandos pasauliečius pranciškonus, metu surinkta **2167 Eur**. Kadangi vykstant akcijai sulaukėme pagalbos prašymų ir iš Malavio bei Zimbabvės nacionalinių brolių, o dosniai suaukota suma viršijo visus lūkesčius, surinktos lėšos buvo padalintos po lygiai visų trijų OFS brolių paramai. Ačiū visiems aukojusiems – Kretingos, Vilniaus Šv. Pranciškaus ir Bernardino, Kauno Šv. Jurgio, Vilniaus Šv. Mikalojaus, Klaipėdos Šv. Marijos Magdaliėtės, Plungės, Vilniaus Pal. Jurgio Matulaičio, Lentvario, Vilniaus Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų, Telšių, Klaipėdos Šv. Maksimilijono Marijos Kolbės ir Klaipėdos Kristaus Karaliaus vietinėms brolijoms, taip pat Vilniaus ir Šiaulių-Panevėžio regionų brolijoms, Jaupra nariams bei pavieniams aukotojams. Teatlygina Viešpats už jūsų dosnumą!

Nuoširdžiai dėkojame brolijoms, kurios pervedė kovo mėnesį rinktas aukas Sekretoriato administratoriaus pareigybės išlaikymui. Šiemet Sekretariatui jau paaukota **534 Eur** suma. Iš viso šios pareigybės išlaikymas nacionalinei brolijai kainuoja 391,41 Eur mėnesiui. Ačiū, kad prisidedate prie Ordino gyvybingumo!

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Kad diakonai, ištikimi Žodžio tarnystei ir vargšams, būtų gaivinantis ženklas visai Bažnyčiai.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už visus kenčiančius nuo Covid-19 ir jais besirūpinančius. Už Žaliojo Kyšulio, Argentinos, Italijos, Rumunijos, Belgijos, Bulgarijos ir Azijos-Okeanijos regiono brolijas. „Tėve mūsų..“

KONTAKTAI:

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas / Secular Franciscan Order in Lithuania

Vilniaus 2A, LT-97125 Kretinga, Lietuva; i.k.192084542; a/s LT28 7044 0600 0360 4017

ofs.lietuvoje@gmail.com; www.ofs.lt; FB: @ofs.lt / @reginafamiliaefranciscanae / @OFSYouFraCongress2018

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:

Nacionalinė ministrė Virginija Mickutė OFS (8 682 18060; o_virgute_yra@yahoo.com)

Nacionalinis viceministras diak. Nerijus Čapas OFS (8 699 13671; nerijus.capas@gmail.com)

Nacionalinė ugdymo magistrė Monika Midverytė OFS (8 678 22052; monikaofs@gmail.com)

Nacionalinė sekretorė Nijolė Raudytė OFS (8 618 10454; nijole.raudyte@gmail.com)

Nacionalinė ekonomė Natalija Verbickienė OFS (8 683 51789; natalija.verbickiene@gmail.com)

Nacionalinė broliška vadovė Ilona Keruckienė OFS (8 601 87818; ilonakeruckiene@gmail.com)

Nacionalinė Jaupra prezidentė Karolina Sutkutė (8 690 39722; sutkute.karolina@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas br. Antanas Blužas OFM (8 698 05526; antanasofm@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas br. Piotr Strocen OFM Conv (8 601 74406; piotrstrocen@tlen.pl)

Regionų ministrai:

Vilniaus regiono - Roma Rasachackienė OFS (8 614 26887; romras@gmail.com)

Kauno regiono - Marijona Sinkevičienė OFS (8 658 83586; marsinkev@gmail.com)

Telšių regiono - Rimantas Radzevičius OFS (8 687 51325; rad.rimantas@gmail.com)

Šiaulių-Panevėžio regiono - Gražina Stravinskaitė OFS (8 612 51367; strasile@gmail.com)

Vilkaviškio regiono - Rolandas Rudzevičius OFS (8 633 83213; rudzevicius@gmail.com)

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 78 (2020 m. gegužė)

UGDYMO MEDŽIAGA

Tema: „Galvojome, kad sergančiame pasaulyje išliksime sveiki“

Šių metų gegužės mėnesį sueina penkeri metai, kai pasirodė enciklika apie mūsų bendruosius namus „Laudato Si“. Ta proga popiežius Pranciškus pakvietė švęsti „Laudato Si“ savaitę gegužės 16-24 dienomis. „*Atnaujinu savo primygtinį kvietimą atsiliiepti į ekologinę krizę, nes Žemės ir vargšų šauksmas nebegali tęstis. Pradėkime rūpintis kūrinių, mūsų gerojo Viešpaties Kūrėjo dovana*“, – sako Šventasis Tėvas savo kvietime. Katalikų Bažnyčia, kuriai priklauso maždaug kas šeštas pasaulio gyventojas ir kuri sudaryta iš daugiau nei 220 tūkstančių parapijų, vaidina unikalią ir gyvybiškai svarbią rolę atsiliiepiant į klimato krizę.

Kvietimą švęsti „Laudato Si“ savaitę Vatikanas ir CIOFS Prezidiumas išplatino dar prieš prasidedant karantinui dėl koronaviruso pandemijos. Ši pasaulinė krizė tik dar labiau sustiprino klausimo aktualumą. Kovo 27 dieną popiežius Pranciškus inicijavo visuotinę adoraciją, prašant išgydymo ir suraminimo visiems, kuriuos palietė koronavirusas. Savo homilijoje tą vakarą jis komentavo Evangeliją pagal Morkų (4, 35-41), kurioje pasakojama, kaip Jėzui miegant valtyje užėjo audra ir kaip mokiniai išsigandę žadino jį prašydami išgelbėti.

Šventasis Tėvas, aiškindamas Dievo Žodį, atkreipė dėmesį, jog dabartinė situacija yra ir mūsų neteisingo gyvenimo pasekmė: „*Kodėl jūs tokie bailūs? Argi jums tebestinga tikėjimo?! Viešpatie, tavo žodis šį vakarą skirtas mums visiems. Šiame pasaulyje, kurį tu myli labiau už mus, mes visu greičiu skubėjome pirmyn, jausdamiesi galingi ir visagaliai. Trokšdami naudos, leidome, kad mus pavergtų daiktai ir svaigintų greitis. Nekreipėme dėmesio į tavo išpėjimus, nesustojome, matydami karus ir pasaulinio masto neteisingumą, neklausėme vargstančiųjų ir sunkiai sergančios mūsų planetos šauksmo. Bebaiviai skverbėmės pirmyn, manydami, kad sergančiame pasaulyje išliksime sveiki. Dabar, plaukdami audringa jūra, maldaujame tave: „Pabusk, Viešpatie!“*“

Taip pat jau 2015 metais popiežius Pranciškus pranašiška sakė, jog „*kalbant apie žalias, kurios kyla iš aplinkos degradacijos, mane stebina matyti trečiadienio audiencijose ar lankomose parapijoje, kiek yra ligotų žmonių, ypač vaikų... Tėvai man sako: „Jis turi retą ligą!“ Šios retos ligos yra mūsų sukulto aplinkos liguistumo pasekmė*“ (2015 m. lapkričio 19 d. Kreipimasis į tarptautinės konferencijos dalyvius).

Šioje situacijoje be galo aktualiai suskamba Šventojo Tėvo žodžiai apie ekologinį atsivertimą: „*Pripažintina, jog kai kurie krikščionys, įsipareigoję ir atsidavę maldai, dangstydamiesi realizmu ar pragmatizmu, pašiepia rūpinimąsi aplinka. Kiti laikosi pasyviai, nusprendžia nekeisti savo įpročių ir todėl yra nenuoseklūs. Visi jie stokoja ekologinio atsivertimo*“ (Laudato Si, 217). Biblijoje ir enciklikoje „Laudato Si“ naudojamas žodis atsivertimas (*shub*) hebrajų kalboje reiškia „pakeisti kryptį, savo pėdsakais grįžti atgal“. Tai veiksmas žmogaus, kuris konkrečiu savo gyvenimo momentu suvokia, kad „išklydo iš kelio“.

Šis dalykas ypač aktualus pasauliečiams pranciškonams ne vien dėl to, kad Regulos esame kviečiami būti atgailos broliais ir seserimis, bet ir todėl, kad Šventasis Tėvas kviečia bendruomeniniam atsakui: „*Sudėtingai dabartinio pasaulio situacijai išspręsti neužtenka to, kad kiekvienas taptų geresnis. Ekologinis atsivertimas, kurio reikia ilgalaikiai kaitos dinamikai sukurti, sykiu yra bendruomeninis atsivertimas*“ (Laudato Si, 219).

Ką galime padaryti?

Pagal pirminį sumanymą specialiaame „Laudato Si“ savaitės interneto puslapyje laudatosiweek.org pateikti įvairūs pasiūlymai, kaip konkrečiais bendruomeniniais veiksmais išreikšti savo susirūpinimą mūsų bendraisiais namais. Koronavirusas gali pakoreguoti galimybes rengti masines iniciatyvas, tačiau neužkerta kelio bendrai maldai, asmeniniam apsisprendimui ir planams, ką konkrečiau galime pasiūlyti savo parapijoms ir bendruomenėms praėjus pandemijai.

Melstis

Gegužės 24 dieną, sekmadienio vidurdienį (vietos laiku), organizuojama pasaulinė malda už mūsų bendruosius namus. Kviečiame brolijas komunikacijos priemonėmis arba tiesiogiai organizuoti bendrą maldą, naudojant siūlomą arba savo parinktą maldos formą.

Įvertinti savo judėjimo anglies dioksido pėdsaką

Vaikščiojimas, važiavimas dviračiu ir viešuoju transportu išlieka geriausiai būdais pagerinti tvarų mobilumą miestuose, teigia Europos aplinkos agentūra. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimai iš transporto Europoje toliau auga, nes didėja mobilumo poreikis. Šias tendencijas patvirtina ir Lietuvos duomenys. Lietuvoje transportas yra atsakingas už 28 procentus šalies į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

Rinktis labiau augalinę mitybą

Maisto pramonė yra atsakinga už ketvirtadalį pasaulinių šiltnamio dujų emisijų. Jeigu karvės būtų valstybė, ji būtų trečioji pasaulyje pagal šiltnamio dujų išmetimą, nusileisdama tik JAV ir Kinijai. Užauginti 1 kilogramui jautienos reikia vidutiniškai 15400 litrų vandens. Veganiška mityba yra geriausias būdas sumažinti savo poveikį Žemei, kalbant ne tik apie šiltnamio efektą sukeliančias dujas, bet ir apie vandenynų rūgštėjimą, vandens žydėjimą, žemės bei vandens išteklių naudojimą – 2019 m. Oksfordo universiteto tyrimas.

Vartoti atsakingai ir vengti maisto švaistymo

KTU Maisto instituto 2017 m. duomenimis, Lietuvoje namų ūkiuose kasmet susidaro 56 kilogramai maisto atliekų vienam gyventojui. Net ketvirtadalis viso drėkinimui naudojamo vandens kasmet sunaudojama užauginti maisto produktams, kurie nesuvalgomi. Pasak ekspertų, jei globaliu mastu pavyktų išsaugoti bent ketvirtadalį išmetamo maisto, maistu būtų galima aprūpinti daugiau nei 800 milijonų alkstančių žmonių.

Išmetimo kultūrą pakeisti dalinimosi kultūra

Atsakingai apsvarstyti poreikį prieš perkant naują daiktą užuot pataisius seną. Galima dalintis daiktais ir drabužiais su draugais arba per panaudotų rūbų ir daiktų platformas, tokias kaip *Vinted* ar stoteles *Dėk'ui*.

Prisijungti prie pilietinių bendruomeninių judėjimų

„*Ne visi esame pašaukti tiesiogiai darbuotis politikos srityje, tačiau visuomenėje gyvuoja neaprepiama įvairovė asociacijų, veikiančių bendrojo gėrio labui, ginančių gamtinę ir urbanistinę aplinką*“ (Laudato Si, 232).

Tai tik keletas variantų žengti kažkokį konkretų žingsnį, tačiau kiekvienas asmeniškai ir kiekviena brolija gali nuspręsti, kokie veiksmai yra tinkamiausi ir reikalingiausi jų gyvenime ir aplinkoje. Iniciatyvos svetainėje laudatosiweek.org rašoma: „*Laudato Si*“ savaitė leidžia mums pakeisti pasaulį, kuris liks praėjus pandemijai. Dabartinė krizė yra galimybė pradėti iš naujo, ir užtikrinti, kad po krizės susiformavęs pasaulis bus tvarus ir teisingas“.

Parengė Monika Midverytė OFS

Klausimai apmąstymui ir diskusijai:

1. Kaip asmeniškai ar su savo šeima galu įprasinti „Laudato Si“ savaitę?
2. Kaip „Laudato Si“ savaitę galime švęsti brolijoje?
3. Padiskutuokite kartu su broliais ir sesėmis – kokias aplinkai draugiškas naujoves galėtume pasiūlyti savo parapijai?
4. Galbūt kokią nors jūsų iniciatyvą verta pradėti regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu mastu? Savo pasiūlymus ir idėjas pateikite Regioninei arba Nacionalinei tarybai.